

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

KA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemli sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentred as Second Class Matter September 23th, 1910 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 50. — Štev. 50.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 12, 1941—SREDA, 12. MARCA, 1940

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

PREDLOGA H. R. 1776 PODPISANA

Kmalo po predsednikovem podpisu je bilo določeno, katere odvišne vojne potrebščine bodo poslani Angliji

Poslanska zbornica je s 317 glasovi proti 71 sprejela lend lease postavo H. R. 1776 z vsemi dodatki senatne zbornice. Pri sedanjem glasovanju je predloga dobila mnogo večjo večino, kot pa pri prvem glasovanju v januarju, ko je bilo razmerje 260 proti 165. Iz tega je razvidno, da so mnogi kongresniki, ki so predlogi nasprotovali, sedaj glasovali za njo in s tem pokazali, da so v času krize edini in odločni za obrambo dežele.

To načelo je izrazil republikanski poslanec Martin, ki je nasprotoval predlogi, ko je rekel:

"Stojimo združeni za edinstvo doma in delimo skupno željo, da vidimo svobodo vladati po vseh krajih sveta."

Poslanec Fish, ki zastopa Rooseveltov domači okraj v kongresu in ki je vodil opozicijo proti predlogi, je pred glasovanjem izjavil, da bo glasoval za predlogo. Vsa zbornica zasmejala in mu ploskala.

Takoj po sprejemu sta predloga podpisala podpredsednik Henry A. Wallace kot predsednik senatne zbornice in A. Rayburn kot predsednik poslanske zbornice. Kongresnik Michael J. Kirwan je nato predlogo nesel v Belo hišo in predsednik Roosevelt jo je podpisal ob 3.50 popoldne ter je postala postava.

Pet minut zatem, ko je predsednik podpisal, je določil velike množine vojnega materiala, ki ga ima v svojih zalogah ameriška armada, kam naj bo poslan. Ta material bo poslan Angliji in Grški, ki ste v borbi na življenje in smrt z državami v osi.

Vsled nove postave so Zdr. države postale "arzenal demokracije" in v neopretgani vrsti bodo Združene države v Anglijo pošiljale bojne ladje, aeroplane, vsakovrstno orožje,

municijsko in živež. Da pa bo mogoče izvršiti ves program, ki ga ima po tej postavi predsednik Roosevelt v mislih, bo predsednik jutri poslal kongresu poslanico, ki bo predlagala, da kongres dovoli 7 milijard dolarjev.

Po tem programu bodo Združene države pomagale ne samo Angliji in Grčiji, temveč tudi Kitajski in vsem drugim državam, ki so v boju s totalitarnimi državami.

Predsednik je bil včeraj zelo zaposlen ter se je posvetoval z Bernardom M. Baruchom, ki je bil tekom svetovne vojne predsednik odbora za vojno industrijo. Posvetoval se je tudi skoro z vsemi uradniki, ki so v zvezi z obrambnim programom.

Bombe za angleškega poslanika

Kmalu zatem, ko je dospel v Pera Palace hotel v Istanbulu angleški poslanik George Rendel iz Sofije, se je med njegovo prtljago razletel peklenjski stroj.

Kot pravi United Press, je bilo pri eksploziji ubitih 6 Turkov, nekaj več pa jih je bilo ranjenih.

Turška policija je aretirala mnogo oseb, osumljenih, da so položile peklenjski stroj med poslanikovo prtljago. Po mnenju policije je bila bomba položena v nek poslanikov kovček v železniškem vozu med Sofijo in Istanbulom.

Razstrelba je bila tako silna, da se je porušila cela stena hotela; razbitih je bil več stolov in miz in popokale so šipe v oknih.

Bomba se je razletela v času, ko so se uradniki angleškega poslanništva vpisovali v hotelsko knjigo. Poslanika Rendela pa ob istem času ni bilo v bližini, temveč je bil na nekem drugem kraju hotela.

Jugoslavija pred odločitvijo

VLADA SE BOJI NOTRANJIH NEMIROV ... ARMADA JE ZELO OGORČENA

Kraljevi namestnik knez Pavle je za danes dopoldne sklical kronski svet, da skuša rešiti krizo, ki je nastala vsled nemških zahtev in notranje nezadovoljnosti z vlado Dragiše Cvetkovića.

Knez Pavle je sklical kronski svet potem, ko se je posvetoval z ministrskim predsednikom Cvetkovićem, ki je prišel s posvetovanja z voditelji opozicije, in z zunanjim ministrom Cincar - Markovićem, ki je prej imel razgovor z nemškim poslanikom Viktorjem von Heerenom.

Na današnji seji kronskega sveta bodo navzoči knez Pavle, sregenta Radenko Stanković in Ivo Perović, srbski patriarh, vojni minister, šef generalnega štaba, ministrski predsednik, vnanji minister, podpredsednik dr. Vladimir Maček, dr. Frane Kulovec, Mihael Konstantinović in mogoče še dva ministra.

Veliko nasprotstvo proti Nemčiji

Seja kronskega sveta je bila neobhodno potrebna, ker je v

vladi in izven vlade, v armadi in po vseh banovinah nastal velik odpor, da bi vlada dala kake koncesije Nemčiji.

Opozicija se je zadovoljila s sklepom vlade v torek zvečer, da podpiše nenapadno in prijateljsko pogodbo z Nemčijo. Javnost pa sedaj napeto pričakuje, kaj bo sklenil kronski svet.

Povdariti je treba, da so mnogi voditelji opozicije, ki so v dnuh 10 dni krize zelo pridobili na moči, izjavili, da bo vlada takoj padla, da se bo armada vprla in da bo po celi Jugoslaviji nastala vstaja, ako bo vlada z Nemčijo podpisala kake pogodbo. Vsako tako zatrdilo pa je treba vzeti zelo skrbno, kajti do časa, ko bo kronski svet kaj odločil, se bodo mogoče duhovi že pomirili.

Jugoslovanska armada je pričela popisovati zasebne avtomobile, tovorne avtomobile in avtobuse.

Mobilizacija se naglo nadaljuje. Dva tuja vojaška izvedenca sta izjavila, da bo Jugoslavija imela v enem tednu en milijon vojakov popolnoma mobiliziranih.

Vojna poročila

Nemški aeroplani so metali bombe na več krajev Anglije in zlasti na industrijske naprave. Portsmouth, ki je vojno пристanišče, so Nemci bombardirali v pondeljek in povzročili veliko škodo. Pri tem napadu pa so Nemci izgubili 7 aeroplanov.

Angleški aeroplani pa so zopet bombardirali Kolín ob Reni. Zadeti so bili železniški tir, ki peljejo čez Hohenzollern most, na obeh straneh Rene.

Angleški letalci so poleg tega bombardirali tudi več letališč v severni Franciji.

Kot izgleda, so Nemci tudi na morju že pričeli z bliskovito vojno. Angleška admirali-teta namreč priznava, da je bilo v tednu, ki je bil končan 2. marca, potopljenih 29 angleških ladij s 148.038 tonami, ali skoro dvakrat toliko, kot povprečno na teden v februarju.

Grki odbili laške napade

Poročilo iz Aten pravi, da se na celi fronti v Albaniji nadaljuje ofenziva že peti dan. Grška vlada pa je tudi ukazala svoji armadi, ki stoji ob

Gospodarske vesti

Poletni čas bo podaljšan

Takoimenovani poletni čas, ki je uveljavljen skoro po vseh ameriških državah, bo najbrž podaljšan do konca sedanjega vojne. Zdaj traja poletni čas ponavadi od 27. aprila, ko pomaknejo ure za eno uro naprej, pa do 28. septembra, ko jih pomaknejo zopet nazaj.

Po mnenju nekaterih bi se dalo z ohranitvijo poletnega časa prihraniti dosti elektrike.

Zdaj je čas za gospodarski program

Eugene P. Thomas, ki je predsednik "National Foreign Trade Councila" predlaga, da bi Združene države, Anglija ter centralno- in južno-ameriške republike že zdaj izdelale gospodarski program, po katerem bodo po končani vojni poslovala. Thomas je pripravljen, da bo temelj prihodnjega miru dosti solidnejši kot je bil temelj miru sklenjenega v Versailles.

Več nezaposlenih

Meseca januarja se je število nezaposlenih povečalo in sicer za 729 tisoč, tako da je znašalo 7 milijonov 664 tisoč oseb.

To je razvidno iz poročila Narodnega industrijskega in konferenčnega urada. Poslabšanje je pa le sezonskega pomena, kajti splošni položaj je dosti boljši kot je bil pred letom dni.

Letošnjega januarja je bilo zaposlenih 47 milijonov 757 tisoč oseb, torej 2 milijona 151 tisoč 900 več kot pa meseca januarja 1940.

Nova taborišča

Vojni departament poroča, da je potrošil za gradbeni material in za zgradnjo novih vojašnic oziroma vojaških taborišč 45 milijonov dolarjev. Samo les je veljal 27 milijonov dolarjev.

Justin Hartzog, komisar za delavska naselja, poroča, da je pripravljen denar za zgradnjo delavskih stanovanj. Vsega skupaj je bilo dovoljenih v ta namen 290 milijonov dolarjev.

Zgradili bodo 47 tisoč stanovanj za delavce, zaposlene v obrambnih industrijah, ter 23 tisoč stanovanj za družine uradnikov ter predelavcev in superintendov.

bolgarski meji, da brani Grčijo proti Nemcem.

Po celodnevem vročem boju so Grki pred Tepelenijem zavzeli močno utrjeno postojanko.

Na celi fronti so bili odbiti vsi laški napadi in Italijani so imeli težke izgube.

Malenkosten izvoz farmarskih pridelkov

Amerika ni že izza leta 1869 eksportirala tako malo farmarskih pridelkov kot v sedanjem času. Meseca januarja jih je bilo eksportiranih samo za 22 milijonov dolarjev, kar ni niti sedem odstotkov vsega izvoza, dočim je znašal v drugi polovici lanskega leta še osem odstotkov.

Izvoz je ponehal zaradi pomanjkanja tržišč. Angleži naročajo iz Združenih držav večinoma le industrijske proizvode, kajti poljske pridelke lahko dobe iz svojih domov in v

Nemško-finska pogodba

Iz Helsinkov poročajo, da sta Nemčija in Finska sklenili trgovinsko pogodbo, po kateri bosta vsako leto izmenjali za približno 74 milijonov dolarjev blaga. Finci bodo pošiljali Nemcem les in lesne izdelke, v zameno bodo pa dobivali premog, koks in razne kovinske izdelke.

Po vojni z Rusijo se je lesna industrija na Finskem že precej opomogla. Bogastvo finških gozdov je neizmerno, in les je najvažnejši dohodek finskega prebivalstva.

Slična pogodba je bila kmalu po vojni sklenjena tudi med Finsko in Rusijo.

Nezaposlenost v Angliji

Angleška vlada poroča, da že izza leta 1921 ni bilo v Angliji tako malo nezaposlenih kot jih je bilo meseca januarja. Njihovo število je znašalo le 580 tisoč 849.

Pomagati si znajo

Nemške oblasti so po raznih krajih Danske zapечатile pi-nje in stroje za izdelovanje masla. To je bilo baje potrebno, ker so ponekod izdelali toliko masla, da je manjkalo

CVEK OBTOŽEN UMORA

V teku poldruga ure je bilo zaslišanih petdeset prič. — Detektivom, ki so morilca izsledili, je bila zvišana plača.

Ko je newyorška veleporota zaslišala v teku poldruga ure nad petdeset prič, je obtožila 23letnega Georgea Josepha Cveka umora po prvem redu. Procesiran bo zaradi umora Mrs. Catherine Papas, katero je zadavil v njenem stanovanju.

Tekom zaslišanja je rekel policijski sodnik Michael Ford detektivu, ki je spremljal Cveka: — Vprašajte wardena v Sing Singu, če koga potrebuje, ki bi odprl električni tok. Recite mu, da bi jaz to z največjim veseljem storil.

Veleporoti je pojasnil celo zadevo okrajni pravdnik Samuel Foley iz Bronx. Poleg vdovec Johna Papasa in velikega števila policistov so bili zaslišani tudi trije prekupevalci draguljev, katerim je

mleka za vsakdanjo porabo. Kmetje so maslo dobro prodali, ne meneč se kje naj dobe prebivalci potrebno mleko. Ker se ne morejo posluževati pi-nj so prišli na dobro misel. Marsikateri kmet si je v bolj-ših časih nabavil ameriški pralni stroj. Namesto vode nalijejo v kotel mleko ter odpro propeler. V presenetljivo kratkem času so preskrbljeni z maslom.

Nad 191 tisoč železniških mostov

Uprava Santa Fe železnice poroča, da je soglasno z zadnjimi poročili v Združenih državah 191 tisoč železniških mostov, ki merijo v skupni dolžini 3860 milj.

Izvoz avtomobilov se je povečal

Meseca januarja je bilo iz Združenih držav eksportiranih za 27 milijonov 732 tisoč dolarjev avtomobilov in truckov. Eksport se je izza decembra povečal skoro za šest odstotkov, izza lanskega januarja pa za 13 odstotkov.

Tozadevno poročilo je izdal ameriški trgovinski departament.

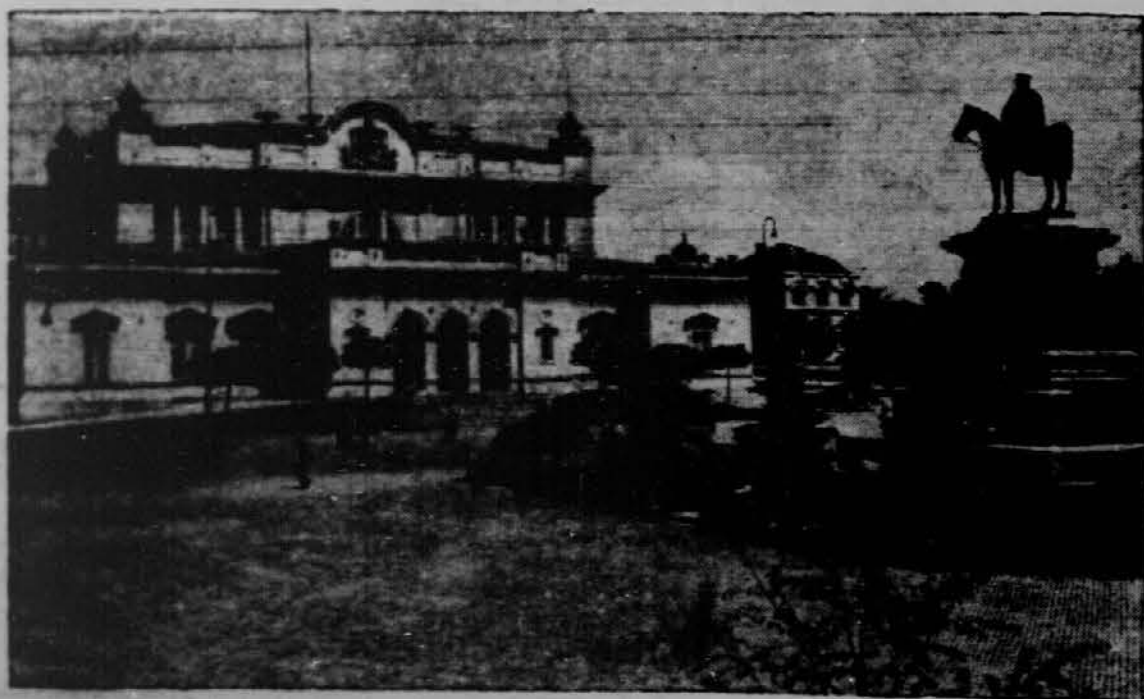
Katalonski voditelj izgnan

Posebno špansko sodišče je odredilo izgon katalonskega voditelja Camila Companysa iz Španske. Njegov brat Louis Companys, bivši predsednik avtonomne Katalonije, je bil usmrčen lanskega oktobra.

Macuoka na potu v Moskvo

Včeraj je japonski vnanji minister Josuke Macuoka naznanil, da se bo zvečer odpeljal v Moskvo ter bo pozneje obiskal tudi Berlin in Rim.

NOVA ZASEDENA BALKANSKA PRESTOLICA

Palača sobranja v Sofiji, glavnem mestu Bolgarske, ki ga je nemška armada zasedla, kakor hitro je Bolgarska po dpisala pogodbo z državami v osi.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Seker, President; J. Lupton, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

"H. R. 1776"

10. januarja 1941 so se oglašili zvonovi po vseh grških
cerkvah, kajti grška armada je zavzela strateško važno Kli-
suro.

Istega dne je dospelo iz Moskve poročilo, da je Rusija
razširila svoje gospodarsko pogodbo z Nemčijo.

10. januarja je angleška zračna sila vprizorila ob be-
lem dnevu strahovit napad na pristanišča ob holandski in
francoski obali, kjer se Nemci pripravljajo na invazijo An-
glije.

Svetovno časopisje je poročalo, da je angleški general
Wavell dospel 10. januarja pred Tobruk v Libiji in da mo-
ra mesto vsak hip pasti.

V Združenih državah je pa dal predsednik Roosevelt
10. januarju zgodovinski pomen.

Roosevelt je namreč predložil kongresu predlogo, naj
Amerika z vsemi silami, ki so ji na razpolago, pomaga An-
gliji in drugim državam, borečim se proti diktaturam. Pred-
loga je bila označena z zaporedno številko ter se je poten-
tatem nakratko imenovala H(ouse) R(epresentative) 1776.

Predsednika je pooblašala "prodati, prepisati, dati v
najem, posoditi ali na kakršenkoli drugi način izročiti prija-
teljskim državam katerokoli obrambno sredstvo.

"Lend-Lease" predloga (tako so jo pozneje imenovali)
je izzvala živahna debata. Njeni nasprotniki so izjavlja-
li, da bi se v slučaju njenega sprejema Amerika zapletla v
vojno in da bi dobile Združene države diktaturo.

Njeni zagovorniki so zatrjevali, da je tak strah neutel-
neljen ter da je napočil čas, ko je treba centralne oblasti za-
izdatno pomoč Angliji.

Zaslišanjem pred zborniškim odborom za zunanje za-
deve je sledilo priporočilo, in 8. februarja je poslala zborni-
ca predlogo v nekoliko omiljeni obliki senatu, čigar odbor za
zunanje zadeve je uvedel lastna javna zaslišanja. Tudi se-
natni odbor je predlogo priporočil, nakar se je začela o nji
17. februarja v senatu splošna debata.

Ameriški senat se vztrajno drži svoje zgodovinske pra-
vice neomejenega debatiranja.

Do prejšnjega torka so imeli predlogi naklonjeni sena-
torji osemnajst formalnih govorov, trajajočih osemnajst in
tri četrt ure.

Nasprotniki predloge so imeli devetnajst govorov, tra-
jajočih dvainštirideset in pol ure.

Poleg teh uradnih govorov so bile v senatu na dnevnem
redu vroče debate, v katerih senatorji niso štedili z besedami
in izrazi ter so se marsikaj spuščali v osebnosti, ki po
splošnem mnenju niso bile na mestu.

Proti predlogi so ponovno govorili senatorji Wheeler,
Taft, Clark iz Idaho in Clark iz Missouri. Zanj so se najbolj
zavzemali senatorji Barkley, George in Austin.

Prejšnjo sredo se je začelo glasovanje glede amend-
mentov (dostavkov). Poslušalec se je na galerijah kar trlo,
ploskanja in živčiganka pa ni bilo toliko kot ob začetku debate.

Namen večine amandmentov je bil, kolikor mogoče o-
mejiti predsednikovo oblast.

Kongres si je hotel pridržati pravico, pomagati le do
gotove meje. Predsednik naj bi imel tozadevno oblast le do
30. junija 1943, oziroma bi mu bila odvzeta še prej, če bi
kongres spoznal, da potreba ni več nujna; razen že nakaza-
nih vsot naj bi se za pomoč ne smelo več potrošiti kot 1300
milijonov dolarjev.

Administracija ni kazala nobene volje za vklonitev ter
je bila tekom vse debate gospodarica položaja. Vse predla-
gane spremembe s katerimi se administracija ni strinjala, so
bile poražene.

Senat naprimer ni hotel prepovedati konvojev in ni
hotel imeti v predlogi izrecnega poudarka, da ne sme biti
predsedniku poverjena "nadaljna" polnomoč za pošiljanje
oborožene sile onstran oceana.

Temu amandmentu so prijatelji predloge nasprotovali
iz razloga, da bi tuje države smatrale tako določbo za zna-
menja ameriške šibkosti.

Do sobote je bilo vse urejeno in pripravljeno, v soboto
je bila pa sprejeta zgodovinska "lend-lease" predloga.

Za njo je glasovalo 60 senatorjev, proti nji pa 31.

Po rešitvi nekaterih formalnosti je večeraj predsednik
Roosevelt podpisal predlogo in z njegovim podpisom je po-
stala zakon.

DENAR IZ ALUMINIJA.

Danski kralj je podpisal za-
kon, ki določa, da se zamenjajo
dosedanji danski novci iz ba-
kra za novce iz aluminija.

Koledarje in Pratike do-
bite pri zastopniku Gla-
sa Naroda" v Vaši nase-
lini.

Iz Jugoslavije

Družinski prepri zahteval 15 smrtnih žrtev.

V vasi Grdovac pri Poduje-
vu so bili pred kratkim ponoči
v spanju ustreljeni kmetje B.
Selimović, Meffar Memetović
in Maslija Kadrić. Orož-
niki so začeli obsežno preiška-
vo. Sled je peljala v vas Vra-
nje Dol. Tam je bila javna taj-
nost, da živi družina Muslije
že eno leto v krvni osveti z
družino Ljatić Abidinović v
Vranju. Postava krvne osvete
je neizprosnost in je v družinah
Muslije in Ljatića zahtevala do-
sledje že petnajst smrtnih žrtev.

Orožniki so se podali v Ljati-
fovo hišo. Ljatić je brez okle-
vanja priznal, da je zagrešil u-
more. V njegovem spremstvu
sta bila tudi njegova sorodni-
ka Abdija Zeinulović in Ujup
Alijać. Orožniki so vse tri
aretirali in izročili okrožnemu
sodišču v Prištini.

Iz zapora je pobjegnil.

Te dni je bila pred okrožnim
sodiščem v Smederevu razpraš-
va, pri kateri je bilo obsojenih
večje število zločincev, med
njimi tudi vodja zločinske tol-
pe Živadin Milanović in Čedo-
mir Isić. Poslednji je pono-
či razkopal zid celice in s po-
močjo vrvi splezal iz drugega
nadstropja na dvorišče jetniš-
nice, od koder je pobjegnil, ne-
znano kam. Zanimanje vzbuj-
ja to, da je bilo v sobi s pobje-
glim Isićem še pet drugih zlo-
čincev, med njimi njihov vodja
Milanović. Toda nihče razen
Isića ni hotel pobjegniti iz za-
pora. Vodja tolpe Milanović
je zaradi tega od razsrdne-
ga Isića dobil še z opeko po
glavi.

Po nesreči je ustrelil svojo gostjo.

Radoslav Toskić iz Kraljeva
je povabil nekaj svojih znancev
in znanj na prijateljsko ve-
čerjo. Da bi dvignil razpolo-
ženje, je, kakor je v južnih kra-
jih sploh navada, ustrelil s sa-
mokresom v zrak. Mislil, da v
samokresu ni nobenega naboja
več, je pomeril na svojo gostjo
Draginjo Živanković, in ko je
še vzkliknil: "Daj, streljaj!"
je Radoslav resnično sprožil.
Krogla je zadela Draginjo v
prsi in se je nesrečnica s krvjo
oblita zgrudila na tla.

Svojo ženo zadavil in potem obesil.

Te dni so našli obešeno Ma-
rijo Weiss v njenem stanova-
nju. Policija je zaman iskala
strelce, ki so 30 letno Marijo
Weiss najpreje zadavili, nato
pa jo obesili, da bi javnost in
oblast mislili, da gre za samo-
mor. Medicinski institut uni-
verze pa je ugotovil, da je bila
pokojna Weiss najpreje zadav-
ljena in šele potem obešena.

Policija je končno aretirala nje-
nega moža Julija Weiss, ker
je bilo ugotovljeno, da je leta
ima zveze z neko Mariborčan-
ko, ki je od Weissa zahtevala,
da se z njo poroči. Policija ga
je zaslišala, in je Weiss končno
priznal, da je bila omenjena
Mariborčanka v Zagrebu. Ka-
kor hitro je to priznal, so Weissa
odpeljali v preiskovalni zapo-
r. Policijski uradniki so pa
takoj odpotovali v Maribor, da
najdejo in aretirajo njegovo
prijateljico.

Okostje v spalnici.

V Doboju živi gostilničar in
kmet Mitar Pajević, ki se je
kot prostovoljec udeležil bal-
kanske vojne in se je v svetov-
ni vojni zelo odlikoval na fron-
ti pri Solunu. V njegovi hiši
je lepa zbirka starega orožja,
pištol, samokresov in dolgoce-
vni pušk, s katerimi so hodili
v boj njegovi predniki. Tudi
puške, ki jih je imel naš pro-
stovoljec v vojni, so na čast-
nem mestu zbirke. Najbolj za-
nimiv predmet te zbirke pa je v
spalnici. Tam stoji poleg za-
konske postelje, v kateri počiva
Mitar in njegova žena, ste-
kljena krsta, v kateri je člove-
ško okostje. V neposredni bli-
žini krste stoji postelja Mitar-
jeve hčerke. Čez dan je krsta
pokrita s pregrinjalom, zvečer
jo pa odkrijejo in ženo prosto-
voljno prižge svečo v spomin
pokojnega. Gre za okostje ne-
kega vojaka, ki je padel v juž-
ni Srbiji za svobodo svoje do-
movine. Mitar je z dovolje-
njem oblasti izkopal okostje na
nekem vojaškem pokolišču in
njegovi vojni tovariši se vsa-
ko leto zberejo pri njem, da
pred zbirko prizkušene oro-
žja in pred kostmi pavlega ju-
naka obnovijo prisego zvestobe
do kralja in domovine.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-
venskih pesmi za moški
zbor. Pesmarica vsebuje
103 pesmi. — Dobite jo v
Knjigarni Slovenic Pub-
lishing Co., 216 W. 18th
Street, New York, N. Y.

Boj z uklenjenimi kaznjenci.

Roparja Mustafa Ardović in
Delija Rečepović sta poskušala
pobegniti iz ječe v Gučulinah, pa
sta ju pri tem zalotila dva paz-
nika. Po hudem boju na življe-
nje in smrt se je paznikoma po-
srečilo obvladati kaznjence in
ju ukleniti, vendar sta bila pri
tem oba paznika hudo ranjena.
Večranega morileca Delija Re-
čepovića so po tem dogodku od-
vabili skupaj z vloničcem Zefir-
jem Bajramovićem v Skopje,
da bi tamkaj odsedela svojo ka-
zen. Močna orožniška patrula
je prevzela oba kaznjence, ki
sta bila uklenjena v verige. Na
poti v Skopje so prišli nekega
jutra v bližini vasi Ramjanar
v neko globel. Nenadoma so za-
dodeli streljo. Orožniki so hitro
poiskali kritje in nastal je boj,
ki je trajal eno uro. Najprej so
tovariši razbojnika Rečepovića
vprizorili napad, da bi rešili
kaznjence. Med streljanjem sta
oba kaznjence skušala pobje-
gniti. Kljub temu, da sta bila
uklenjena v težke verige, sta
bežala proti izhodu globeli. O-
rožniki so ju pozvali, naj ob-
staneta, vendar sta nadaljevala
svojo pot. Orožniki so kaznjence
ustrelili. Ko so napadalec
končno prenehali z bojem in se
umaknili v gozd, sta Rečepović
in Bajramović že izkrevavala.

Za 450.000 din plena je nakradel

po Osijeku nenavadno srečni
vlonilce Dušan Skorić. Naj-
večji plen je zasegel nedavno,
ko je vlonil v Osijeku v bla-
gajno Buchwaldove tovarne in
odnesel iz nje 450.000 din ter
285 zlatnikov. Nato je v Za-
grebu kupil stavbišče za svojo
prijateljico, pri svojih sorod-
nikih v Bosanski Krupi pa je
hranil 250.000 din. Ko so ga
prijeli, se vse to zasegli in so
pri njem našli tudi še 150 zlat-
nikov. Tvrdis Buchwald je bi-
lo takoj vrnjenih 268.000 din.
kakor tudi kupnina za stavbi-
šče. Zda se bo Dušan Skorić
štiri leta pokoril v ječi.

Peter Zgaga

LJUBOSUMNOST

Po mnenju nekaterih pisa-
teljev je ljubosumnost podoba-
na črvu, ki gloje in gloje v
sren noč in dan brez prestan-
ka. Drugi jo zopet prispodab-
ljajo z majno z devetimi glava-
mi, ki se vedno živi in divja,
četudi mu jih osem odsekaš.
So spet taki, ki trdijo, da je
ljubosumen človek obseden od
same hudobe, ki mu nenehoma
šepeta na uho gorostasne ne-
umnosti in neverjetnosti, ne-
osnovane obdolžitve, zlobna
sumničenja in podtikovanja,
katerim zdrava pamet sicer
ne verjame, toliko bolj jim pa
verjame bolno srce in izvaja
iz njih svoje peklenske pasia-
dice.

Proti ljubosumnosti ne za-
ležejo nobeni, še tako prepriče-
valni dokazi. Oko naj še tako
razločno vidi sončno svetlobo,
srce jo bo pri priči utajilo.

Nebo naj se usmili moškega,
ki ima ljubosumno ženo, in
istotako ali pa še bolj naj se
usmili ženske, ki ima ljubo-
sumnega moža.

Danes bom skušal opisati
razmerje med možem in ljubo-
sumno ženo, enkrat kasne-
je pa trdnjevo življenje žen-

le, ki jo je Bog z ljubosum-
nim možem obdaril.

— Oh, tak nikar si tako ne
popravljaj kravate, saj te bo
vseeno rada imela!

— Kaj govoriš? Kam ciljaš?
Katera me bo rada imela? —
ji odbrinka mož, ki je že va-
jen takih sumničenj in natol-
cevanj.

— Ti že veš, katera, — mu
odgovori skoro z jokavim gla-
som. — Jaz ne vem, če bi pa
vedela, bi bila že zdavnaj lo-
čena.

Taki govori med zakonca-
ma so na dnevnem redu, če se
je v zakon vstutila ljubosum-
nost in je kot v tem slučaju,
ženo obsedla.

Ljubosumna ženska ni do-
vezna za noben dokaz, za no-
beno resnično in prepričeval-
no besedo. Nenehoma nekaj
snuje in tuhta ter izvaja iz
svoje snovanja in tuhtanja
najbolj nesmiselne sklepe.

V vsaki ženski, pa naj bo
stara ali mlada, lepa ali grda,
vidi svojo tekmovalko in na-
sprotnico, ki ji hoče po vsej
sili pretentati moža. Rad bi
poznal tisto, ki bi se brigala
zanj! Manjka se dedeev, mlaj-
ših in lepših kakor je njen!

Toda vse nič ne zaleže, vse
nič ne pomaga.

Če pride mož prezgodaj do-
mov, že išče vzroka prehitre-
ga povratka. Ali ga dobi? Pa
še kako naglo in lahko.

— Hm, danes si pa priden
in zgoden, kaj? — ga ljubez-
njivo pozdravi. — Si pa goto-
mo misliš, da me ne boš doma
dobil, da bi se lahko začel kre-
gati, pa bi se preoblekel in bi
šel po svojih potih. Ne bo nič!
Poznam jaz take tiče! Misliš,
da si kunsten in pameten,
ampak zame si še premalo. Ne
bo nič! Kar lepo sezuji se. Po
cigareti in po pir bom že jaz
šla. Danes te bo pa za zastonj
čakala.

— Kaj govoriš? Kdo me bo
čakal? — vzroji mož in vsta-
ne izza mize. Ne približa se ji
in niti roke ne dvigne, ona pa
že začne na vse grlo kričati:
— Tak zdaj me boš pa še te-
pel? Tepel me boš za vse tisto,
kar moram s teboj potrpeti!
Križ božji, ubil me bo! Zara-
di tistih svojih zanikarnih bab
me bo ubil! Pomagajte! Po-
magajte!

Priteko sosedje. On sedi mir-
no in nekoliko bled za mizo,
kajti iza mize se ni niti ganil,
ona se pa dere pri vratih kot
da bi ji rezali jermenje z žive-
ga telesa.

Slični križ je na veselicah.
Vztrajno zahteva, da mora le
poleg nje sedeti in edinole ž
njo plesati. Če si za spremem-
bo zbere najstarejšo staro ma-
ter, kar jih je v dvorani ter
se parkrat zavrti z njo, ga nje-
gov zakonski lintvern šiba s
pogledi in mrmlja: — Temu
mojemu deden pa res vse prav
pide.

Če si izbere za ples mleko-
zobno šolarico, ki so jo stari-
ši pripeljali na veselico in bi
ji bil po letih lahko stari oče,
si začne njegova žena puliti
lase in obupno javskati: —
Moj Bog, moj Bog, da ga le
sram ni! Tak zdaj se že na
otroke spravlja! Kaj naj poč-
nem, reva, ob tem divjaku?

Kaj doseže taka ženska s
svojo ljubosumnostjo? Dobre-
ga ničesar, to ve vsak pame-
ten človek. Njeno nesmiselno
ravnanje utegne v možu vzbudi-
ti poreden sklep: — Bom pa
res včas katero pogledal, da
že vsaj ne bo takole brez vzro-
ka divjala.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37.000 Premoženje \$4.500.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, po-
šten in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVEN-
SKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtne,
razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikata se-
danje dobe od \$250.00 do \$5.000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član
ali članica te mogoče in bogate katoliške podpore organizacije, po-
trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti
se obrni na uradnike in uradnice krajevnih društev

K. S. K. Jednota, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street,

Joliet, Illinois

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.85
100 LIR	\$ 4.85
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-
redno vozijo, tudi za izplačila denarnih
pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim,
ki žele, da je denar naglo izplačan, pri-
poročamo, da ga pošljejo po C A B L E
ORDER, za kar je treba posebej plačati
\$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in
Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo
v dinarjih oz. lirah. Lito velja tudi za vse druge ev-
ropske denarje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

111 POTNIŠKI ODDELEK 111

216 West 18th Street, New York

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Kanada pripravljena na višje davke

Vojni stroški bodo dosegli višino 1460 milijonov dolarjev. — Finančni minister je namignil, da bodo stroški mogoče še večji, obljubil je pa, da denar ne bo brez potrebe potrošen.

Prejšnji teden je bilo v parlamentu precej natančno poenostavljeno, koliko potroši Kanada za vojne stroške in kam do ogromne vsote denarja. Glasopisi so že dolgo pozivali vlado, naj se nekoliko tožeje izrazi glede te zadeve, ko se je v parlamentu vnela oča debata, ki jo spremljajo precej drzni komentarji vladi klonjenih in vladi nasprotnih listov.

Poslanci ne štedijo s svojimi izrazi. Če bi v kakšni drugi državi prihajali narodni zastopniki na dan s takimi očitki kot prihajajo v Kanadi, bi marsikateri zaprl. Toda v Kanadi sta še vedno visoko enjeni svoboda govora in svoboda tiska.

Posledica vsega tega je bila, da je kanadski davkoplačeval naposled vendarle izvedel, čem je.

V tekočem letu bo porabila vlada za vojne stroške 1460 milijonov dolarjev, ki jih bo treba pokriti s povišanjem starih in rampisom novih davkov.

Od te vsote bo šlo za armado 666 milijonov dolarjev, za zračno službo 386 milijonov, za mornarico pa 181 milijonov dolarjev. Za upravne stroške in za razširjenje industrije bo treba 180 milijonov.

Ko je finančni minister J. L. Isley objavil te številke, nikakor ni mogel obljubiti, da bo samo pri tem ostalo. Vse

je namreč odvisno od bodočih vojnih razvojev. Sovražnik utegne spremeniti način vojskovanja, vsled česar bodo vojni stroški narasli.

Le nekaj je obljubil finančni minister J. L. Isley, da namreč noben dolar ne bo po nepotrebnem porabljen. Proračun bo objavljen še pred koncem tega meseca. — Presenetil ne bo nikogar, ker davkoplačevalci že približno vedo, koliko globlje jim bo treba seči v žep.

V parlamentu je bil izpostavljen srditim napadu tudi municijski minister C. D. Howe, ki pa seveda ni mogel drugega kot zaječiti narodnim zastopnikom in javnosti, do položaja vojne industrije nikakor ni tako obupen kot bi ga nekateri radi predstavili.

Produkcija nabojev, granat in avtomobilskih potrebščin zadovoljivo napreduje, zastoj je pa v gradnji velikih topov, tankov, letal in ladij in sicer vsled tega, ker ni mogoče dobiti sproti dovolj strojne orodja. Pušk Brenovega sistema se izdelata toliko kot je bilo prvotno določeno. Za gradnjo ladij so bili oddani novi kontrakti in istotako za razširjenje ladjedelnic.

Premagane so bile tudi skoro vse težkoče, ki so bile v zvezi s produkcijo letal. Če bo delo tako napredovalo kot na prednje zadnje mesece, bo ve-

čina letošnjih naročil izvršenih že meseca septembra ali najkasneje oktobra.

Ena najznačilnejših znamenj tesnega sodelovanja med industrijskimi in municijskimi departamentom je pa naslednje:

Vso državo so porazdelili v industrialne cone, v katerih bosta Zveza kanadskih industrijalec in kanadska trgovska zbornica zbirali vse mogoče podatke o razpoložljivih delavcih, o strojem orodju in drugih pripravah v obstoječih tovarnah, ki bi se jih dalo porabiti v vojne svrhe.

Tak pregled bo omogočil municijskemu departamentu vsak stroj in vsako tovarno, ki je v deželi na razpolago.

Prebivalstvo se je že precej prilagodilo novim razmeram. Prerekani in debat med civilisti je čedalje manj. Vsak se zaveda svoje dolžnosti in vsak si prizadeva pripomoči k dosegu končnega cilja, ki je: poraz diktatorskih sil, ogrožujočih demokracijo.

Ljudje so se tudi privadili omejitvam, ki seveda v nobenem oziru niso prestroge. Kanadčanom še ničesar ne manjka in jim menda tudi še tako kmalu ne bo. Naučili so se pa varčevati.

Nikjer ni opaziti nobene brezpotrebne trošnje, pač je pa vsaka stvar z največjim pridom porabljena.

Tudi protesti proti visokim davkom so precej plegli. Kanadčani primerjajo svoj položaj s položajem Angležev, ki jim je vojna potreba naložila skoro neznosne davščine.

kanadska veletrgovina z radio aparati je imela letošnjega januarja 40 odstotkov več prometa kakor januarja leta 1940.

Kanada ima 40 tisoč letalcev

Ob izbruhu sedanje vojne je imela Kanada konjaj 5000 letalcev, dočim je zdaj v Kanadi 40 tisoč letalcev ljudi, ki so popolnoma oziroma deloma večji letanja po zraku.

O napredku kanadskega letalstva je nedavno predaval v Bostonu, Mass., član kanadskega parlamenta Herbert Ansers.

KANADSKI DOMINIJ — BANKIR ANGLIJE

Kanada bo polovico svojih dohodkov porabila v vojne svrhe. — Ves kanadski narod se bo moral več ali manj žrtvovati.

V kanadskem parlamentu so prišli na vrsto stroški, ki jih je bo imela Kanada v tekočem letu. O tem je poročal finančni minister J. L. Isley, kar seveda ni bila prav lahka in prijetna naloga.

Brez ovinkov je povedal, da bo porabila Kanada skoro polovico svojega narodnega dohodka v vojne svrhe. Potem takem bo postala Kanada prava bankirka Velike Britanije. Finančni minister je pojasnil tudi načrte, po katerih se bo vsela in završila ta denarna pompa.

Angliji so na razpolago štirje načini za financiranje svojih nakupov v Kanadi.

Z znižanjem kanadske carine bi Anglija lahko naročila velike množine najrazličnejših potrebščin iz Kanade. V tem slučaju bi našlo za vojni material, pač pa za razne druge stvari, ki so potrebne v vsakdanjem življenju. Kanada bi morala te potrebe same

dovažati, kajti velik del angleškega brodogoja je zaposlen v Sredozemlju z oskrbo tamkajšnjih angleških vojaških oddelkov.

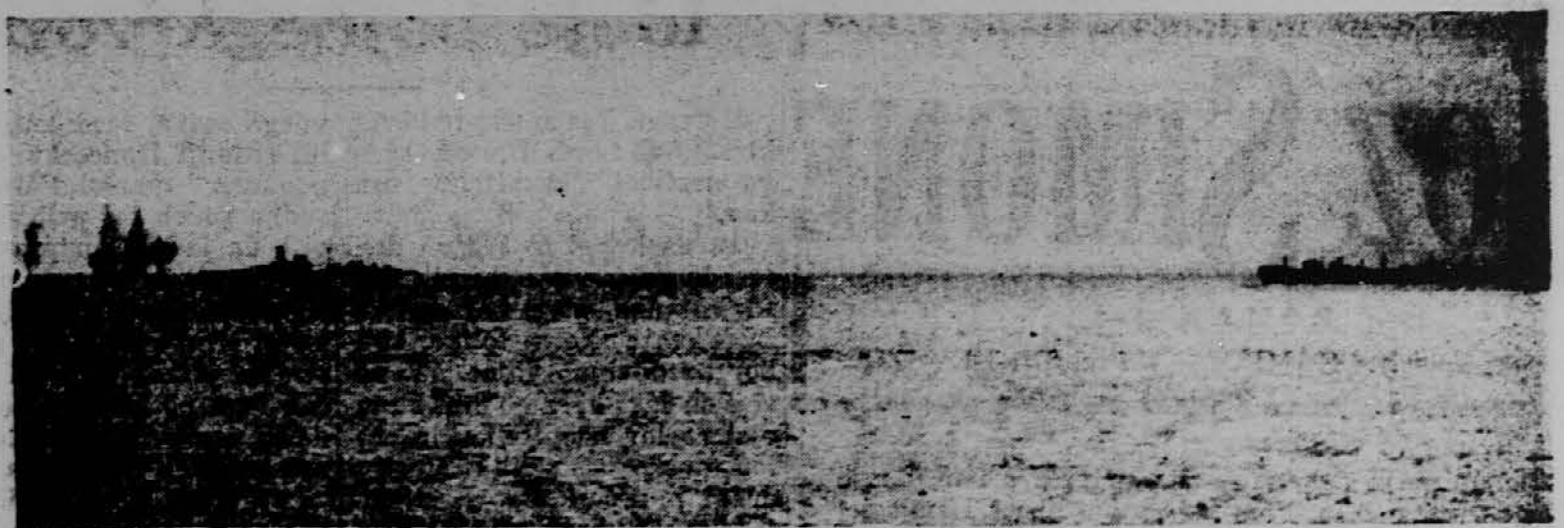
Druga pot bi bila, plačati kanadske blago z zlatom. To bi bilo Angliji lahko, če bi bila odvisna samo od Kanade, pa je v veliki meri odvisna tudi od Združenih držav. Večinoma vse, kar kupi v Združenih državah, plača z zlatom.

Tretji način financiranja bi bila prodaja kanadskih vrednostnih papirjev, nahajajočih se v Angliji.

Tekom prvih enajstih mesecev vojne je prepustila Kanada Angliji za 184 milijonov dolarjev vrednostnih papirjev. Te vrednote so služile kot sredstvo zamenjave za najrazličnejše blago.

Nadaljni način, ki pa ne pride dosti v poštev je, da bi Anglija, ki bi si po vojni uko-

ZRAČNI NAPADI NA ANGLEŠKI KONVOJ V SREDOZEMSKEM MORJU

Italijanski aeroplani so napadli angleške trgovske ladje, ki so peljale vojni material na Grško. Na levi strani slike je videti, kako so bombe padle na morje, kjer so se razletele in poslale ploho vode v zrak.

NAČRTI INŽENIRJA MacDONALDA

Načrt za mednarodno cesto, ki naj bi vezala Združene države z Alasko, je bil izdelan že pred petnajstimi leti. Po završenju ogromnega projekta bo postala Alasko enakovredna z ostalimi ameriškimi državami. — Gradnja ceste naj bi se že letos pričela.

Kadar zaslišimo besedo koridor, nam postane tesno pri srcu. Spominjamo se že kako so govorili Francozi, da zaradi koridorja nočejo umirati, dobro se še tudi spominjamo, da je zaradi poljskega koridorja izbruhnila sedanja vojna. No, sedaj gre za drug koridor.

V Beli hiši v Washingtonu je bilo važno posredovanje, ki so se ga deležili najuglednejši državni inženirji. Glavno besedo je imel Donald McDonald. Njegovo ime je neločljivo zvezano z Alasko in z zlatom.

Pred 15 leti je ta mož izdelal načrt za mednarodno cesto, ki bi vezala Združene države z Alasko. Pot bi šla preko Kanade, ki je takrat ta načrt sprejela. 830 milj ceste je bilo že dograjene in izročene prometu. Sedaj pa se v Washingtonu resno pečajo z mislijo, skleniti z Anglijo pogodbo, da bi dobile Združene države koridor skozi angleško Kolumbijo, ki bi šel od juga proti severu skozi Kolumbijo v Alasko. Združene države so pripravljene odstopiti Angliji v zameno nove rušilce.

Če bo Anglija ta predlog sprejela, bo ostala Alasko, ki je odlej ločena od materinske celine, enakovredna z ostalimi ameriškimi zaveznimi državami. Osenčiridesetimi zvezdam v narodni zastavi Združenih držav se bo pridružila nova zvezda. Alasko bi bila največja zvezna država, čeprav ima najmanj prebivalcev in sicer 650 tisoč.

Na ta način bi bil izveden del velikanskega Donaldovega načrta, ki si zanišlja snhozemsko pot iz Amerike po že imenovani poti preko Kanade in angleške Kolumbije v Alasko, kajti od tod bi se naj nadaljevala po mostu ali pa tunelu preko Beringove ceste v Rusijo in naprej v Evropo.

V začetku 18. stoletja je poslal ruski car Peter Veliki, Danca Vitusa Beringa v severne

ameriške kraje z naročilom, naj jih preišče in jih pridruži Rusiji. Bering je na svojih potovanjih prodiral gori v Alasko, odkril nove pokrajine in jih izročil Petru Velikemu.

Po Beringu je dobila ime morskina ožina, ki je ločila Rusijo od nove odkrite zemlje.

Donald je bil prvi Amerikane, ki je prišel v to pokrajino z nasprotno stran in jo preiskal. Peš, na konju in s pasji-mi sammu je prepotoval v deželo. Nad 600 milj poti je imel za seboj. Videl je, da so v tej deželi podani vsi pogoji za zgraditev železnice. Ljudje, ki so prišli za njim, so našli velike množine zlata. V tem zlatu so dobili Amerikanci stokrat povrnjeno vsoto 7.200.000 dolarjev, ki so jih dali leta 1867 Rusom kot odkupnino za Alasko.

Spongladi 1941 naj bi se graditev ceste, ki je speljana že čez Kanado, nadaljevala. Izhodišče za nadaljevanje te ceste je Vancouver v Kanadi. Od tam vzdržuje sedaj promet ameriško letalstvo do Fairbanks, ki leži v sreu Alaske.

Doslej so mislili, da spada Donaldov načrt v kraljestvo sanj. Sedaj pa se je ameriška vlada zavzela zanj in njegova uresničitev ni več nič nemogočega. Ko bo stekla cesta do Yorka na polotoku Seward, bodo zgradili most preko Beringove ožine, ali pa bodo zvrtili pod vodo tunel. Razdalja med Alasko in Rusijo preko Beringove ožine znaša 56 milj. Morska globina nikjer ne presega 50 čevljev. Zgraditev mostu ali tunela pod to ožino bi ne bila težja od mnogih že obstoječih, kakor je na primer most, ki veže otok Kiguest s Florido ali viadukt pri San Franciscu.

Če bodo ta načrt uresničili, ne bo več dolgo, da se boš lahko vsedel v avtomobil in se peljal iz New Yorka preko Kanade in Alaske v Rusijo, odtod pa v Pariz.

KANADČANI SO SE BAJE IZKRCALI V SOLUNU

Tako je že vsaj poročal Mussolinijev list, ki je pa v pogledu resnice in točnosti precej nezanesljiv.

ni izdelki sedaj naročeno blago.

Zaenkrat se dominij še ni odločil, katerega načina se bo poslužil, kajti vsi štirje načini so taki, da je izguba izključena. Kanada bi izgubila le v slučaju poraza Anglije.

Eno je gotovo, namreč, da se bo Kanada po vojni v finančnem oziru silno opomogla. Sedanje žrtve so le začasnega pomena. Po vojni bodo visoko nagrajene, česar bi se moral že zdaj vsak Kanadčan zavedati.

Virginio Gayda, urednik Mussolinijeva glasila "Il Giornale d'Italia" poroča, da se bodo v najkrajšem času začeli spopadi med Angleži in Nemci. Bomba se bo vršila na grških tleh, v bližini Soluna. Nedavno se je izkrcala v Solunu skoro cela divizija kanadskih vojakov.

Mussolinijev list je objavil to poročilo dne 5. marca. Istega dne so izjavili diplomatski zastopniki raznih držav, da je v Solunu izključno le grško vojsko. V pristanišču je ne-

Slovenci v Kanadi

KANADSKI VESTNIK MU JE VŠEC

NORANDA, Quebec. — Ker mi je ravno pretekla naročnica za Glas Naroda, si jo moram obnoviti za nadaljnjih šest mesecev, da s tem prihranim uredništvu nepotrebne sitnosti za opomin, da mi je naročnina potekla. Žal bi mi bilo, da bi mi list ostavili, ker ga vedno težko pričakujem in še posebno ravno sedaj v tem času, ko se svetovni dogodki tako hitro izpreminjajo, in kot jaz, tako mislim tudi vsak naročnik lista "Glasa Naroda" težko pričakuje, ker nam res mnogo poroča o svetovnih izpremenbah. Ker je to najbolj priljubljen list med nami Slovenci, zato želim uredništvu mnogo novih naročnikov, ker nam je list tudi zelo naklonjen. Mene posebno tudi veseli, da se je uredništvo zavzelo, da nam v "Glasu Narodu" vedno priobči enkrat v tednu Kanadski vestnik.

Ker se že precej časa nisem nič oglasil v listu, zato sem se namenil, da sedaj napišem par vrstic iz naše mrzle Norande, tako saj moram reči, ker imamo nad en meter snega. Res, kot v Sibiriji. Ali, kdor je vedno v teh severnih krajih, se mu to ne vidi težko, kdor pa vidi enkrat res krasne kraje, ki so tudi v Kanadi, se je pa težko obdržati na severu.

Lansko jesen v septembru smo se odločili Vinko in Mary Suštar, John Kastelic in jaz, da gremo proti Toronto in Windsorju. In res smo se podali na to precej dolgo pot za par tednov in smo tam obiskali naše prijatelje. V Windsorju smo obiskali vsenaše poznane rojake in smo se prav lepo zabavali; v Toronto pa smo se največ zadržali pri našem rojaku Matiju Anžijem.

Imel sem res zelo nesrečne božične praznike, ker sem jih obhajal v bolnici. Najlepše se zahvalim vsem, ki so me obiskali v bolnici za časa mojega bolovanja in s tem olajšali moje nesrečne dneve. Pozdrav rojakom po Kanadi in v Ameriki.

Valentin Jagodie.

MACKENZIE KING VABI AMERIŠKE OBISKOVALCE

Pravi, da bo ves denar, ki ga bodo potrošili v Kanadi, porabljen za nakupe v Zdr. državah.

Kanadski vladni potniški urad je objavil vabilo kanadskega ministrskega predsednika Mackenzie Kinga. Vabilo je naslovljeno Amerikancem, in v njem je rečeno med drugim: "Prisrčno vas vabim, da po-

kaj angleških bojnih ladij, toda nobenemu diplomatu ni znano, da bi bili na njih kanadski vojak.

Nadalje je Gayda sporočil, da se bodo poslužili Angleži proti Nemcem vojaštva, ki je bilo iz Afrike prepeljano na Grško.

"Ti vojak", pravi Gayda, "so iztučeni in vsega naveličani, dočim so nemške čete spočite in kar koprne po boju."

Iz angleških virov se je zvedelo, da ima Anglija v Sredozemlju nad dvajset armadnih divizij.

nn, pri katerem smo bili vsi prav zadovoljni s postrežbo od njega in od cele njegove družine. — Zato prav lepa hvala!

Naj še omenim nekoliko o Norandi. Delavske razmere niso preslabe glede dela, ker Noranda Mine obratuje s polno paro in tako tudi vsi drugi rudniki v okolici. Pač pa na dober zaslužek ni misliti, ker so se življenske potrebščine zelo podražile, plače pa vedno enake.

Naj še omenim nekoliko o naši naprednosti. Vstanovili smo si podporno društvo, ki se imenuje "Triglav" št. 4 v Norandi. Glavni urad našega društva je v Kirkland Lake, Ont. Naše društvo šteje do sedaj 29 članov, in upamo, da se bo število kmalu še pomnožilo, ker vsak zaveden rojak naj bi se preskrbel za pomoč v slučaju nesreče. Zato vabim rojake naj pristopijo v društvo, kar bo vsakemu posameznemu v korist in bolezn, ker človek ne ve za nesrečo. Če je človek zdrav, lahko plača teh par dolarjev mesečno; v slučaju bolezni mu je pa velika pomoč. Jaz sam sem bil tako nesrečen, da sem se neral podvreči operaciji na slepičnem dne 9. decembra in društvo mi je izplačalo 135 dolarjev za bolovanje in operacijo, kar mi je lepa pomoč.

Imel sem res zelo nesrečne božične praznike, ker sem jih obhajal v bolnici. Najlepše se zahvalim vsem, ki so me obiskali v bolnici za časa mojega bolovanja in s tem olajšali moje nesrečne dneve. Pozdrav rojakom po Kanadi in v Ameriki.

Imel sem res zelo nesrečne božične praznike, ker sem jih obhajal v bolnici.

Najlepše se zahvalim vsem, ki so me obiskali v bolnici za časa mojega bolovanja in s tem olajšali moje nesrečne dneve.

Pozdrav rojakom po Kanadi in v Ameriki.

Valentin Jagodie.

Imel sem res zelo nesrečne božične praznike, ker sem jih obhajal v bolnici.

Najlepše se zahvalim vsem, ki so me obiskali v bolnici za časa mojega bolovanja in s tem olajšali moje nesrečne dneve.

Pozdrav rojakom po Kanadi in v Ameriki.

Imel sem res zelo nesrečne božične praznike, ker sem jih obhajal v bolnici.

Najlepše se zahvalim vsem, ki so me obiskali v bolnici za časa mojega bolovanja in s tem olajšali moje nesrečne dneve.

Mož Simone

—: ROMAN —:

Francoski spisatelj: CHAMPOL — Preložil: LEVSTIK.

35

Navzile upiranjú deklice se je zabavala s tem, da jo je okrasila še z ovratnico in ji natakala zaplestnice. Dejala je: "Zdaj se pogledite v zrkalu in povejte mi, če nakitje ni ko-rično, celo takrat in po čisto takrat, če je ženska lepa!"

Simona se je videla zelo krasno. Vse, kar je bilo bogate- ga, imenitnega in blestečega, in bi bilo zasenčilo marsikatero drugo, je uveljavljalo plemenito elegantnost cele njene osebe, to zunanost velike dame, ki ji je bila prirojena in nikakor ni škodila njeni mladostni lepoti. Njeno vi-oko čelo se je zdelo kakor ustvarjeno za ta mladostna kraljevski diadem in niz biserov, ki se je ovijal njenega nežnobelega vratu, je bil baš na pravem mestu. Vendar je nikakor ni navdalo veselje, ko se je videla tako nakiteno; ta našedjenost, ki bi jo bila ob drugi priliki zabavala, je zbudila v nji le instinktiven odpor. Rahločutje nepremožne deklice se je oslabilo v nji in naglo je za-čela smetati te dragocenosti, ki niso bile njene, da ne bi se za- zdelo, da jih želi imeti.

Začela je zapirati škrinjice, toda lady Eleanor jo je usta- vila rekoč:

"Ne tako naglo; predno postavite vse to nazaj, vas prosim, da si izberete enega izmed teh draguljev kot moje novoletno darilo."

Simona je oboje gledala, ko pa jo je teta silila, je dejala: "Dobro, pa vzamem tale prstan." On je bil edina stvar, ki se ji je dozdevala dovolj skromna, da jo sprejme, bil je te- nak obroček iz zlata, in dva bisera je imel za očesi.

Brez ugovaranja je nataknila lady Eleanor Simoni izbra- ni prstan, in izprejčevala, notčeta jo nedvomno s pomnoženjo ljubeznivosti odkodovati za svoje žalivo in silovito vedenje.

"Mislim, da vam zdaj ob pravem trenutku želim srečno novo leto in dočakam, ki tel želji to, kar jo spremlja po navadi."

Njene ustnice so se dotaknile Simoninega lica; ta poljub je bil ledenomrzel, nepričakovano in čuden, kakor vse, kar je di- halo od je; v pričujočem položaju so bile njene besede prav tako podobne posmehu, kakor čestitki.

Nobeno leto se še ni zdelo Simoni tako negotovo, strašno in brez vsega lepotečja, s katerim mladost tako rada venča bodočnost, kakor bodoče.

Ko se je na jutro prvega prosinca prebudila, ni mogla ver- jeti, da je ta otožni in samotarski dan zares praznik novega leta, ki ga je sicer tako veselo praznovala. Ali to ni bilo znamenje izpremenitve, ki se je zgodila v njenem življenju, opo- min, da nastopa novo dobo, različno od srečne preteklosti, in začetek cele vrste izkušenj in bolečin?

Ko je našla na svojem prstu prstan, ki ji ga je bila teta sinoči podarila, se je Simona nehote spontnila, da so biseri praznovornim ljudem slabo znamenje, z antenje solz, in se se je upirala tej neprijetni prorokbi, ne da bi si upala vsaj vstati, ko so ji prinesli kup pisem in brzojav, ki jih je bil prejčati dan ni bila prejčala. Odprla jih je z bojaznijo, ki je bila le prekma- n ugovarjena. Kriza se je vršila, in bila je strašnejša, nego so se bali.

Družba je bila primorana položiti svojo bilanco in ob na- raščajoči pozornosti občinstva so prihajali na dan nezasišani skandali in se po vrsti vršile aretacije, kajti drug je pokopa- val drugega, časopisi pa so v javnosti širili razburjenje in po- speševali katastrofe. Eden izmed ur javnikov, ki je bil po- sebno zapleten v to zadevo, se je bil ustrelil. Gospod d'Avron ki je bil z vsimi svojimi tovariši vred pokličen pred sodišče, je blaznel sprčo bližnje sramote, in v nečistljivih besedah in brezveznih stavkih, ki jih je bil nametel na papir, je videla Simona zaake kesanja, naročevanje in zamočevanje obenem, in nekaj usodepolnega je tičalo za besedami tako da ji je ne- popisen strah navdajal srce.

Sedla je bila na posteljo in, držoč se z obema rokama za čelo, je izkušala dušiti ihtenje, ki ji je dvigalo prsi. Toda časa je bilo jedva še za delo, nikakor pa ne za jadikovanje. Poznala je očeta in v dala, da je silen in slaboten obenem, zmo- žen tistega napačnega poguma in tiste nezavedne strahopet- nosti, ki vodi človeka do obupnih korakov. Nemara bo imela ona edina toliko razumnosti, vpliva in paznosti, da ga obvaruje in reši ob tej uri najhujših izkušenj.

Trebalo je, da se poda k njemu, da odpotuje še ta tre- notek. Naglo je odpretila drugo pismo.

Bilo je Ominevo in je v kratkih stavkih, brez vsakega postranskega razmotrivanja opisovalo dejstva, sporočaje ji zgolj to, da je stvar še mogoče urediti, ako pride v roku osem- inštrideset ur denar ali formalno poroštvo iz rok lady Eleanor.

Oseminštrideset ur! Pisal je bil v soboto in danes je bil ponedeljek. Simona je še enkrat prečitala pisma in brzo- javke; vsa so bila zgolj najhujših opomin.

Ječa! Ali je mogoče, da pojde v ječo njen oče, on, ki je tako dober in ne stori nikomur ničesar žalega, on, ki ga Si- mona obožuje, ki ji je oče? Ne, ta strašna usoda se ne more izvršiti ko je vendar pri roki sredstvo, s katerim jo lahko preproči. In nenačoma se je lotilo Simone velike navduše- nje, eno izmed tistih, katerim se je modro vdati, kadar se člo- vek ne more zanašati niti na svoj um, niti na ugibanje.

Z bridko lakomnostjo se ji je zahotelo denarja, ki je po- menil čast, srečo in življenje njenih dragih; in rekla si je, da ga noče imeti zlepa ali zgleda, na vsak način in za vsako ceno.

Mahoma je bila pokoncu; ogrnila se je v česalni plašč in si na sčepo zavila lasce, nato pa je stekla po hodnikih, ki so ji bili sedaj znani, proti terti sobi.

Sluga, ki ga je srečala na mostovžu, je bil — bržkone po danem povelju — videti razpoložen, da jo zadrži; toda on v svoji britanski flegmatičnosti se še ni bil odločil, kaj mu je storiti, ko je bila Simona že pri vratih lady Eleanor.

Tam šele si je odjahnila; nato pa, ko je slišala znotraj ren- žanje psa, se je zbal, da ne bi lady Eleanor, opozorjena na ta način, zapeljala vrata, in vstopila je kakor bomba, ne da bi potrkala.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Ideje bojnega voza

V Franciji je umrl pred krat- kim Jules Louis Breton, ki so ga nazivali "izumitelja tan- kov."

Ta naslov si je Breton delil seveda s celo vrsto drugih mož. Ideja tanka, ideja bojnega vo- za je stara skoraj toliko, kolikor zgodovina vojne. V no- vejšem času bi samo med Fran- cozi naslov izumiteljev in oč- tov tankov zaslužili še številni drugi možje, kakor Bretonov sodelavec Pretot, general Etie- ne, inženir Brillie itd. O dru- gih narodih niti ne govorimo.

Breton spočetka sploh ni mi- slil na tank kot napadalno o- rožje. Med svetovno vojno ko so se fronte ustale, zaka- pale v jarkih in se zavarovale z betonom in žičnimi ovirami, je francoski glavni stan prejel ce- lo vrsto, deloma prav nenavad- nih načrtov za priprave in na- prave, ki naj bi pomagale pre- dreti sovražne črte in spre- meniti položajno vojno v gibalno vojno, kajti ta je obetala an- tantnim državam več uspeha.

Med temi načrti je bil tudi Bre- tonov. V januarju 1915 so pre- izkusili njegovo napravo, ne- kakšno motorno krožno žago, postavljeno na četrkolesni voz, ki naj bi rezala sovražni- kove žične ovire. Poskus ni uspel. Na razritem ozemlju bojnih poljan to vozilo ni moglo nikamor naprej. Potem so ža- go nadomestili z nekakšnimi motornimi škarnji, ki naj bi imele isti namen in ki jih je vlekel poljedelski traktor. Če so hotele te škarnje delovati, pa se moral traktor gibati — na- zaj. Seveda ni bilo tuj s to napravo nič, zlasti zaradi te- ga, ker so bili navadni trak- torji tako občutljivi za sovraž- nikov ogenj. To je bilo v ju- liju navedenega leta. Tedaj pa je Breton s svojimi sodelavci združil svoje ideje z idejo o- klopnega in oboroženega trak- torja, kakršnega so izdelale Schneiderjeve delavnice po na- ročilu generala Etiennea. Po- skus se je izvršil v decembru leta 1915 na zelo razritem o- zemlju fronte pri Somainu ob navzočnosti predstavnikov gla- vnega stana, med katerimi je bil sedanji francoski državni poglavar maršal Petain. U- radno so ob tej priliki ugotovi- li, da je bila naprava zelo gibčna, da je brez težave pre- magovala granatne lijakke in meter široke ter 60 cm globoke strežne järke. Splošni zaklju- ček tega poskusa pa je bil ta, da to vozilo ne bi imelo toliko pomena kot razdiralna napra- va za žične ovire, kolikor kot oborožen bojni voz, toda v to svrhu bil ga bilo treba za- ščititi z boljšim oklopom, ga bolj oborožiti in opremiti z daljšimi gosenicami, da bi mo- gel še lažje premagovati teren- ske ovire. Tako se je polago- ma izkristalizirala oblika no- vodobnega tanka, za katero je imel glavno zaslug general Etienne in ki jo je Breton iz- popolnil s svojimi domislicami.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da sta z londonskih jedilni- kov v zadnjem času izginila sir in sadije;

da primanjkuje po vesteh iz Moskve v angleški prestolnici vžigalice, premoga in drv;

da je dobila ameriška vojska prvi del padakev, ki šteje za- enkrat 4000 mož;

da je bila ameriška družba, ki je doslej razpogalala s tele- fonskim omrežjem v Rumuniji, te dni nacionalizirana;

da bodo zgradbo rumunske narodne opere v Bukarešti za- radi potrebnih poškodb poru- šili;

da bo Švica poslala v Mosk- vo posebno gospodarsko odpo- slanstvo;

da imajo v Franciji velike snežne padavine;

da zaposluje Nemčija letos nad milijon tujih delavcev vseh mogočih narodnosti;

da kani japon-ka vlada po- trojiti proizvodnjo domačega bombaža;

da bodo v Ostendu razširili pristanišče in zgradili letali- šče;

da ima Danska po uradnih podatkih dovolj živeža do no- ve žetve.

DELAVSKE VESTI

Forda svare

V Detroitu je izjavil R. J. Thomas, predsednik United Automobile Workers (CIO), da 90 tisoč Fordovih delavcev ne hrepeni po štrajku, toda štrajk bo nedvomno izbruhnil, če se Fordova družba ne bo hotela pogajati z unijo. Prejš- nji teden je Thomas Fordu po radio očital, da zaslužio For- dovi delavci povprečno po 10 centov manj no uro kakor de- lavci po drugih avtnih podje- tjih. Predbadval mu je tudi, da je Ford proti vsem demo- kratičnim napravam.

Preprečena stavka

Ko se je zvedelo, da namera- vajo zastavkati pri Consumers Power Company v državi Mi- chigan, člani International Brotherhood of Electrical Wor- kers (AFL) je zapretili gover- ner Murray D. van Wagoner, da bo začela država obratovati elektrarno.

Pretuja je zalegla. Zastopni- ki kompanije in delavcev so sklenili predložiti svoje zadeve preiskovalnemu odboru, sesto- jecemu iz treh oseb.

Če bi zastavkvali delavci v o- menjeni elektrarni, bi bilo v Michiganu brez plina in elek- trične razsvetljave nad dvesto občin. V teh občinah je mnogo tovarni, ki izdelujejo noč in dan vojna naročila.

Tudi stavka v veliki tovarni Aluminum Company of Ameri- ca v Edgewater, N. J., je bila pravočasno preprečena.

Kaj bo z Bridgesom?

Generalni pravdnik Jackson je poveril Charlesu B. Sarsu, v pokojni živčemu prizivnemu sodniku države New York, vod- stvo procesa glede deportacije Harryja Bridgesa, delavskega voditelja na zapadni obali.

Vlada ima baje neovrgljive dokaze, da je bil Bridges član komunistične stranke in da ga morejo vsled tega deportirati.

Preteča stavka pri Edisonovih napravah

Iz Newarka, N. J., poročajo, da so zastopniki Electrical Ra- dio and Machine Workers unie (CIO), predložili svoje zahteve Thomas A. Edison Industries. Če ne dobe do danes (ponedelj- ka) zjutraj zadovoljivega odgo- vora, bodo ostali doma in se še- le jutri (v torek) vrnili na delo. To sicer ne bo štrajk, pač pa le opozorilo, da bodo zaštrajkali, če ne dobe, kar zahtevajo.

Tozadevno izjavo je podal u- nijski zastopnik Neil Brant. A- ko bodo zahteve zavrnjene, bo- do na posebnem zborovanju de- lavci odglasovali, če naj za- štrajkajo ali ne.

Nominalni predsednik druž- be je novi newjerseyski gover- ner Charles Edison. Unija za- hteva "closed shop" ter pet dni dela na teden. Za sobotno delo mora dobiti delavec poldrugo za nedeljsko delo pa dvojno plačo. Minimalna plača za žens- ke, ki znaša zdaj 40 centov na uro, naj bo povišana za pet centov, moški, ki dobe najmanj po 54 centov na uro, naj bi pa dobili 60 centov.

200 LETNICA ROJSTVA KA- PITANA BERINGA.

Ob 200 letnici rojstva kapita- na Beringa, ki je po nalogu ru- skega carja Petra Velikega iz- vršil svoje veliko poizvedanje po morju ter je odkril morsko oži- no med Azijo in Ameriko, pri- pravljiva moskovska akademija posebno izdajo Beringovih znanstvenih del o njegovi mor- ski vožnji in odkritjih. Ob tej priložnosti bo tudi prvič publi- ciran material o Beringovem križarjenju po morju, ki je do- slej ležal neobdelan v arhivih. Objavljeni bodo Beringovi za- piski, narejeni ter povečja ru- ske admiraltete in druge listi- ne, ki se nanašajo na poznejša odkritja Beringovega morja.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Štirje otroci zgoreli

V Torontskem predmestju Yorku je izbruhnil ogenj v sta- novanju Richarda Mulliena. Mož je delal, žena je bila pa sama doma s štirimi otroci, starimi od 3 mesecev do 5 let.

Otroci so ležali v spalnici, ko se je užgal petrolej pri peči. Zbegana mati je skušala ogenj pogasiti, ker ji pa ni uspelo, je stekla k sosedu in telefoni- rala po požarno branbo.

Ko so dospeli gasilci, je bilo že prepozno. Vsi štirje otroci so zgoreli.

LJUBOSUMNOST MU JE PO- TISNILA V ROKE SAMO- KRES.

V neki figovini v Brzju, se je pripetil razburljiv dogodek. Delavec Ivan Hrastnik je ne- nadomna potegnil samokres in ga naperil proti 26 letnemu Mi- haelu Vogrinu. Vogrin se je zadel zgrudil na tla. Prepe- ljali so ga v mariborsko bolniš- nico. Hrastnik je priznal, da je ravnal v navalu ljubosum- nosti.

S SMRTJO SE BORI

18 letni posestniški sin Jakob Vidovič iz Sv. Andraža v Slov- goricih. Skupno z drugimi fanti je pel in se veselil, pa je nepričakovano počil iz sredine pojočih fantov strel iz samo- kresa. Vidovič se je zgrudil krvav in nezavesten na tla. Po- škodbe so smrtno nevarne. Za- krivcem poizvedujejo.

SMRT BLAGE GOSPE.

V Vrbski ulici v Mariboru je umrla Ivanka Sernee, stara 74 let. Blaga pokojnica je bila hčerka mariborskega domolju-

ba dr. Janka Serneca ter se stra bivšega bana in ministra Dušana Serneca. Vsi, ki so po- znali plemenito gospo, jo bodo ohranili v trajnem spominu.

Najstarejši šabaški odvetnik je umrl kot siromak.

Bivši narodni poslanec in na- cionalni borec Stevan Pisare- vič, najstarejši šabaški odvet- nik, je te dni umrl. Bil je eden redkih odvetnikov, ki si mora- jo na starost, še sami služiti vsakdanji kruh. Čeprav je pred leti podedoval pol milio- na, ki jih je posodil mačvan- skim kmetom, se je do svoje smrti preživljal s poklenim de- lont. Zapustil je 12 din.

JUPITROVA VILA NA CAPRIJU.

Izmed dvanajstih cesarskih vil na otoku Capriju, o katerih govori Tacitus v svojih leto- pisjih, je bila tako zvana Ju- pitrova vila nedvomno najve- ličastnejša. Bila je skoraj celo krasno mesto, v katerem sta Avgust in pozneje Tiberij us- tavljala vse, kar je bilo lepe- ga, razkošnega in koristnega. To znana vila Jupiterova vila so nedavno odkopali po nalogu italijanske vlade.

KRUHA NE DOBIVAJO

zadnje dneve v nekaterih mari- borskih okoliških naselbinah, ki so kruh doslej prejemale od mariborskih pekarn. Nekatere pekarn v Mariboru so namu- č že popolnoma ustavile oskrbo- vanje okoliških strank s kru- hom. Pri tem se sklicujejo na izčrpane zaloge moke. Potreb- no bi bilo, da se tem vpraša- nju do uvedbe krušnih nakaz- nic posveti potrebna pozornost.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE
2% x 3% inčev — 224 strani
vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE
2% x 3% inčev — 224 strani
v belem celolidu 50c

značni cen. Zaloga pa ni opsežno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli z njimi po- streči.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven
fino vezano 35
v usnje vezano 75
CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino usnje vezano 1.

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

ZA LETO

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivo- sti iz vseh dob in delov sveta . . . Informa- tivna knjiga za vsakega rojaka, ki zasle- duje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:

"O LOVU IN LOVCIH,"

ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakih po 2 cm. 8 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SE- DANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Veli- ka Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni At- las (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.